

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о.директора ДЗП(ПТ)О

«Харківське вище професійне
училище швейного виробництва
та побуту»

Н.В. Батраченко Н.В. Батраченко

« 31 » 08 2023

**Положення
щодо протидії булінгу (цькуванню)
(зі змінами)**

Державний заклад професійної(професійно-технічної)
освіти «Харківське вище професійне училище швейного
виробництва та побуту»

2023

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення регламентує організацію роботи щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) і порядок реагування на випадки булінгу (цькування) у ДЗП(ПТ)О ХВПУ швейного виробництва та побуту . Положення розроблено у відповідності до чинного Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» та відповідних нормативно-розпорядчих документів Міністерства освіти і науки України.

1.2. Булінг (цькування) - діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого

1.3. Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

- систематичність (повторюваність) діяння;
- наявність сторін - кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
- дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

1.4. Основною метою щодо протидії булінгу є формування негативного ставлення до булінгу, захист психологічного здоров'я і соціального благополуччя усіх його учасників: здобувачів освіти, педагогічних працівників.

1.5. Головними завданнями є:

- ознайомлення здобувачів освіти, співробітників Училища з поняттям булінгу, його видами та проявами;
- навчання конструктивним формам спілкування, поведінкових реакцій;
- творче вирішення конфліктних ситуацій;
- усвідомлення і прийняття відмінностей;
- розвиток адекватного рівня самооцінки й самоконтролю;

- формування навичок саморегуляції, внутрішніх афективних процесів та емоційної адекватності у контактах учнів з навколишнім світом;
- підвищення рівня самосвідомості здобувачів освіти, співробітників Училища,
- вміння вільно виражати почуття.

1.6. Терміни, використані у цьому Положенні, вживаються у таких значеннях: кривдник (булер) - учасник освітнього процесу, в тому числі неповнолітня особа, яка вчиняє булінг (цькування) щодо іншого учасника освітнього процесу; потерпілий (жертва булінгу) - учасник освітнього процесу, в тому числі неповнолітня особа, щодо якої було вчинено булінг (цькування); спостерігачі - свідки та (або) безпосередні очевидці випадку булінгу (цькування); сторони булінгу (цькування) - безпосередні учасники випадку: кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності).

2. ФОРМИ, ОЗНАКИ ТА ПРОЯВИ БУЛІНГУ

2.1. Визначаються наступні форми булінгу:

- фізичний булінг – умисні поштовхи, удари, стусани, побої, нанесення інших тілесних ушкоджень, різного виду знущання, образливі жести або дії, пошкодження особистих речей та інші дії з майном (крадіжка, грабіж, ховання особистих речей жертви), фізичні приниження та ін;
- сексуальний булінг – підвид фізичного, означає дії сексуального характеру, важко розпізнається, жертва сексуального булінгу панічно боїться розповісти про це іншим особам, замикається у собі, категорично відмовляється надавати будь-яку інформацію, може вчиняти спроби суїциду;
- психологічний булінг – насильство, пов'язане з дією на психіку, що завдає психологічного травмування шляхом словесних образ або погроз, переслідування, залякування, якими навмисно заподіюється емоційна невпевненість жертви;
- вербальний булінг – образливе ім'я, з яким постійно звертаються до жертви, обзивання, поширення образливих чуток, словесне приниження, бойкот та ігнорування, залякування, використання агресивних жестів та інтонацій голосу для примушування жертви до здійснення певних дій, систематичні кепкування з будь-якого приводу;

- кібербулінг – новітній спосіб знущання з використанням електронних – засобів комунікації, який включає: приниження та цькування за допомогою мобільних телефонів, гаджетів, Інтернету.

2.2. До булінгу (цькування) в Училищі належать випадки, які відбуваються безпосередньо в приміщеннях Училища та на прилеглих територіях (включно з навчальними приміщеннями, приміщеннями для занять спортом, проведення заходів, коридорами, роздягальнями, вбиральнями, їдальнею тощо) та (або) за територією закладу освіти під час заходів, передбачених освітньою програмою, планом роботи Училища, та інших освітніх заходів, що організуються за згодою директора Училища. Ознаками булінгу (цькування) є систематичне вчинення учасниками освітнього процесу діянь стосовно особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, в тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, а саме: умисне позбавлення їжі, одягу, коштів, документів, іншого майна або можливості користуватися ними, перешкоджання в отриманні освітніх послуг, примушування до праці та інші правопорушення економічного характеру; словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи; будь-яка форма небажаної вербальної, невербальної чи фізичної поведінки сексуального характеру, зокрема принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, прізвиська, образи, жарти, погрози, поширення образливих чуток; будь-яка форма небажаної фізичної поведінки, зокрема ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, завдання ударів;

2.3. Проявами, які можуть бути підставами для підозри в наявності випадку булінгу (цькування) учасника освітнього процесу в Училищі, є: замкнутість, тривожність, страх або, навпаки, демонстрація повної відсутності страху, ризикована, зухвала поведінка; неврівноважена поведінка; агресивність, напади люті, схильність до руйнації, нищення, насильства; різка зміна звичної для дитини поведінки; уповільнене мислення, знижена здатність до навчання; відлюдкуватість, уникнення спілкування; ізоляція, виключення з групи, небажання інших учасників освітнього процесу спілкуватися; занижена самооцінка, наявність почуття провини; поява швидкої втомлюваності, зниженої спроможності до концентрації уваги; демонстрація страху перед появою інших учасників освітнього процесу; схильність до пропуску навчальних занять; відмова відвідувати заклад освіти з посиланням на погане самопочуття; депресивні стани; аутоагресія (самоушкодження); суїцидальні прояви; явні фізичні ушкодження та (або) ознаки поганого

самопочуття (нудота, головний біль, кволість тощо); намагання приховати травми та обставини їх отримання; скарги здобувача освіти на біль та (або) погане самопочуття; пошкодження чи зникнення особистих речей; вимагання особистих речей, їжі, грошей; жести, висловлювання, прізвиська, жарти, погрози, поширення чуток сексуального (інтимного) характеру або інших відомостей, які особа бажає зберегти в таємниці; наявність фото-, відео- та аудіоматеріалів фізичних або психологічних знущань, сексуального (інтимного) змісту; наявні пошкодження або зникнення майна та (або) особистих речей.

3. ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЯ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЮ) В УЧИЛИЩІ.

3.1. Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в Училищі є постійним системним процесом, спрямованим на: визначення та реалізацію необхідних заходів, способів і методів запобігання виникненню булінгу (цькування) та (або) потенційних ризиків його виникнення; виявлення булінгу (цькування) та (або) потенційних ризиків його виникнення; реалізацію необхідних заходів, способів і методів вирішення ситуацій булінгу (цькування) та/або усунення потенційних ризиків його виникнення.

3.2. Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в закладі освіти ґрунтується на принципах: недискримінації за будь-якими ознаками; ненасильницької поведінки в міжособистісних стосунках; партнерства та підтримки між педагогічним (науково-педагогічним) колективом Училища і батьками (законними представниками) неповнолітнього здобувача освіти; розвитку соціального та емоційного інтелекту учасників освітнього процесу; гендерної рівності; участі учасників освітнього процесу в прийнятті рішень відповідно до положень законодавства

3.3. Завданнями діяльності щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в Училищі є: створення безпечного освітнього середовища, що включає психологічну та фізичну безпеку учасників освітнього процесу; визначення стану, причин і передумов поширення булінгу (цькування) в Училищі; підвищення рівня поінформованості учасників освітнього процесу про булінг (цькування); формування в учасників освітнього процесу нетерпимого ставлення до насильницьких моделей поведінки, усвідомлення булінгу (цькування) як порушення прав людини; заохочення всіх учасників освітнього процесу до активного сприяння запобіганню булінгу (цькуванню).

3.4. Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) відображається в плані заходів, спрямованих на запобігання та протидію

булінгу (цькуванню) в Училищі (далі - План). Планування відповідних заходів здійснюється за результатами моніторингу стану освітнього середовища в Училищі. Заплановані заходи повинні: спрямовуватись на задоволення потреб Училища у створенні безпечного освітнього середовища; залучати всіх учасників освітнього процесу. Протягом навчального року директор Училища забезпечує проведення моніторингу (за потреби, але не рідше одного разу на півріччя) ефективності виконання Плану та внесення (за потреби) до нього змін. Заплановані заходи можуть відбуватись у будь-якій формі: зустрічі, бесіди, консультації, лекції, круглі столи, тренінги, тематичні заходи, конкурси, спільні перегляди та обговорення тематичних відеосюжетів, літературних творів, матеріалів ЗМІ, особистого досвіду.

3.5. До заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в Училищі, належать заходи щодо: організації належних заходів безпеки відповідно до законодавства; організації безпечного користування мережею Інтернет під час освітнього процесу; розвитку соціального та емоційного інтелекту учасників освітнього процесу, зокрема: розуміння та сприйняття цінності прав та свобод людини, вміння відстоювати свої права та поважати права інших; розуміння та сприйняття принципів рівності та недискримінації, поваги до гідності людини, толерантності, соціальної справедливості, доброчесності, вміння втілювати їх у власні моделі поведінки; здатності попереджувати та розв'язувати конфлікти ненасильницьким шляхом; відповідального ставлення до своїх громадянських прав і обов'язків, пов'язаних з участю в суспільному житті; здатності визначати, формулювати та аргументовано відстоювати власну позицію, поважаючи відмінні від власних думки/позиції, якщо вони не порушують прав та гідності інших осіб; здатності критично аналізувати інформацію, розглядати питання з різних позицій, приймати обґрунтовані рішення; здатності до комунікації та вміння співпрацювати для розв'язання різних суспільних проблем, зокрема шляхом волонтерської діяльності тощо; підвищення рівня обізнаності учасників освітнього процесу про булінг (цькування), його причини та наслідки, порядок реагування на випадки булінгу (цькування) тощо; створення в Училищі культури, що ґрунтується на нетерпимості до будь-яких форм насильства та дискримінації, в тому числі булінгу (цькування).

3.6. Основними функціями щодо протидії булінгу є:

- діагностика – соціальне і психологічне вивчення здобувачів освіти, викладачів і співробітників, моніторинг соціальних процесів та психічного

розвитку окремих учнів, визначення причин, що ускладнюють особистісний розвиток, навчання та взаємини в колективі;

- корекція – здійснення психолого-педагогічних заходів з метою усунення відхилень у психічному та особистісному розвитку і поведінці, подолання різних форм девіантної поведінки (у разі недостатності психопрофілактичної роботи та за умови необхідності, своєчасності та ефективності застосування методів психокорекції та загальної психотерапії);

- реабілітація – надання психолого-педагогічної і соціальної допомоги студентам, які перебувають у кризовій життєвій ситуації, з метою адаптації їх до умов навчання та соціального середовища; - профілактика – своєчасне попередження відхилень у психічному та особистісному розвитку, міжособистісних стосунках, запобігання конфліктним ситуаціям в освітньому процесі, попередження наркоманії, алкоголізму, суїцидів, расової і соціальної нетерпимості, аморального способу життя та ін.;

- психологічна просвіта – підвищення психологічної культури здобувачів освіти, викладачів та співробітників Училища.

3.7. Виховання здобувачів освіти здійснюють відповідно до принципів науковості, системності, наступності, природо відповідності та зв'язку з реальним життям.

4. РЕАГУВАННЯ НА ВИЯВЛЕНІ АБО ВСТАНОВЛЕНІ ФАКТИ БУЛІНГУ

4.1. Учасники освітнього процесу можуть повідомити про випадок булінгу (цькування), свідком якого вони стали або підозрюють про його вчинення стосовно особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу або про який отримали достовірну інформацію, директора Училища або інших суб'єктів реагування на випадки булінгу (цькування) в Училищі. Заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування) або підозру щодо його вчинення приймає директор. Повідомлення можуть бути в усній та (або) письмовій формі, в тому числі із застосуванням засобів електронної комунікації.

4.2. Директор Училища у разі отримання заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування): невідкладно у строк, що не перевищує однієї доби, повідомляє територіальний орган (підрозділ) Національної поліції України, принаймні одного з батьків або інших законних представників неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування); за потреби викликає бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання

екстреної медичної допомоги; повідомляє службу у справах дітей з метою вирішення питання щодо соціального захисту неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування), з'ясування причин, які призвели до випадку булінгу (цькування) та вжиття заходів для усунення таких причин; повідомляє центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді з метою здійснення оцінки потреб сторін булінгу (цькування), забезпечення психологічної підтримки та надання соціальних послуг; скликає засідання комісії з розгляду випадку булінгу (цькування) (далі - комісія) не пізніше ніж упродовж трьох робочих днів з дня отримання заяви , або повідомлення.

5. СКЛАД КОМІСІЇ, ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЇЇ ЧЛЕНІВ

5.1. Склад комісії затверджує наказом директора Училища. Комісія виконує свої обов'язки на постійній основі.

5.2. Склад комісії формується з урахуванням основних завдань комісії. Комісія складається з голови, заступника голови, секретаря та не менше ніж п'яти її членів. До складу комісії входять педагогічні працівники, у тому числі практичний психолог Училища. До участі в засіданні комісії за згодою залучаються батьки або інші законні представники неповнолітніх сторін булінгу (цькування), а також можуть залучатися сторони булінгу (цькування).

5.3. Головою комісії є директор Училища. Голова комісії організовує її роботу і відповідає за виконання покладених на комісію завдань, головує на її засіданнях та визначає перелік питань, що підлягають розгляду. Голова комісії визначає функціональні обов'язки кожного члена комісії. У разі відсутності голови комісії його обов'язки виконує заступник голови комісії. У разі відсутності голови комісії та заступника голови комісії обов'язки голови комісії виконує один із членів комісії, який обирається комісією за поданням її секретаря. У разі відсутності секретаря комісії його обов'язки виконує один із членів комісії, який обирається за поданням голови комісії або заступника голови комісії.

5.4. Секретар комісії забезпечує підготовку проведення засідань комісії та матеріалів, що підлягають розгляду на засіданнях комісії, ведення протоколу засідань комісії.

5.5. Член комісії має право: ознайомлюватися з матеріалами, що стосуються випадку булінгу (цькування), брати участь у їх перевірці; подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються; брати участь у прийнятті рішення шляхом голосування; висловлювати окрему

думку усно або письмово; вносити пропозиції до порядку денного засідання комісії.

5.6. Член комісії зобов'язаний: особисто брати участь у роботі комісії; не розголошувати стороннім особам відомості, що стали йому відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб; виконувати в межах, передбачених законодавством та посадовими обов'язками, доручення голови комісії; брати участь у голосуванні.

5.7. Метою діяльності комісії є припинення випадку булінгу (цькування) в Училищі; відновлення та нормалізація стосунків, створення сприятливих умов для подальшого здобуття освіти у групі, де стався випадок булінгу (цькування); з'ясування причин, які призвели до випадку булінгу (цькування), та вжиття заходів для усунення таких причин; оцінка потреб сторін булінгу (цькування) в соціальних та психолого-педагогічних послугах та забезпечення таких послуг.

5.8. Діяльність комісії здійснюється на принципах: законності; верховенства права; поваги та дотримання прав і свобод людини; неупередженого ставлення до сторін булінгу (цькування); відкритості та прозорості; конфіденційності та захисту персональних даних; невідкладного реагування; комплексного підходу до розгляду випадку булінгу (цькування); нетерпимості до булінгу (цькування) та визнання його суспільної небезпеки. Комісія у своїй діяльності забезпечує дотримання вимог Законів України "Про інформацію", "Про захист персональних даних".

5.9. До завдань комісії належать: збір інформації щодо обставин випадку булінгу (цькування), зокрема пояснень сторін булінгу (цькування), батьків або інших законних представників неповнолітніх сторін булінгу (цькування); висновків практичного психолога закладу освіти; відомостей служби у справах дітей та центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді; експертних висновків (за наявності), якщо у результаті вчинення булінгу (цькування) була завдана шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого; інформації, збереженої на технічних засобах чи засобах електронної комунікації (Інтернет, соціальні мережі, повідомлення тощо); іншої інформації, яка має значення для об'єктивного розгляду заяви; розгляд та аналіз зібраних матеріалів щодо обставин випадку булінгу (цькування) та прийняття рішення про наявність/відсутність обставин, що обґрунтовують інформацію, зазначену у заяві.

5.10. У разі прийняття рішення комісією про наявність обставин, що обґрунтовують інформацію, зазначену у заяві, до завдань комісії також належать: оцінка потреб сторін булінгу (цькування) в отриманні соціальних та психолого-педагогічних послуг та забезпечення таких послуг, в тому числі із залученням фахівців служби у справах дітей та центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді; визначення причин булінгу (цькування) та необхідних заходів для усунення таких причин; визначення заходів виховного впливу щодо сторін булінгу (цькування) у групі, де стався випадок булінгу (цькування); моніторинг ефективності соціальних та психолого-педагогічних послуг, заходів з усунення причин булінгу (цькування), заходів виховного впливу та корегування (за потреби) відповідних послуг та заходів; надання рекомендацій для педагогічних працівників Училища щодо доцільних методів здійснення освітнього процесу та інших заходів з сторонами булінгу (цькування), їхніми батьками або іншими законними представниками; надання рекомендацій для батьків або інших законних представників неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування).

5.11. Формою роботи комісії є засідання, які проводяться у разі потреби. Дату, час і місце проведення засідання комісії визначає її голова.

5.12. Засідання комісії є правоможним у разі участі в ньому не менш як двох третин її складу.

5.13. Секретар комісії не пізніше вісімнадцятої години дня, що передує дню засідання комісії, повідомляє членів комісії, а також заявника та інших заінтересованих осіб про порядок денний запланованого засідання, дату, час і місце його проведення, а також надає/надсилає членам комісії та зазначеним особам необхідні матеріали в електронному або паперовому вигляді.

5.14. Рішення з питань, що розглядаються на засіданні комісії, приймаються шляхом відкритого голосування більшістю голосів від затвердженого складу комісії. У разі рівного розподілу голосів голос голови комісії є вирішальним.

5.15. Під час проведення засідання комісії секретар комісії веде протокол засідання комісії за формою згідно з додатком до цього Положення.

5.16. Особи, залучені до участі в засіданні комісії, зобов'язані дотримуватись принципів діяльності комісії, зокрема не розголошувати стороннім особам відомості, що стали їм відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб. Особи, залучені до участі в засіданні комісії, під час засідання комісії мають право:

ознайомлюватися з матеріалами, поданими на розгляд комісії; ставити питання по суті розгляду; подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються.

5.17. Голова комісії доводить до відома учасників освітнього процесу рішення комісії згідно з протоколом засідання та здійснює контроль за їхнім виконанням.

5.18. Строк розгляду комісією заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування) в Училищі та виконання нею своїх завдань не має перевищувати десяти робочих днів із дня отримання заяви або повідомлення директором.

5.19. Якщо комісія визнала, що це був булінг, а не одноразовий конфлікт, то директор Училища зобов'язаний повідомити уповноважені підрозділи Національної поліції України та Службу у справах дітей.

5.20. Якщо комісія не встановила факт булінгу, а потерпіла сторона не згодна з даним рішенням, то потерпілий може безпосередньо звернутись до підрозділів Національної поліції України.

6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВЧИНЕННЯ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЯ)

Відповідальність за вчинення булінгу (цькування) визначена ст. 173-4 Кодексу України про адміністративні правопорушення:

6.1. Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, -тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

6.2. Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, -тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

6.3. Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

6.4. Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

6.5. Неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу -тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Положення набуває чинності з дати його затвердження Директором Училища.

7.2. Зміни та доповнення до даного Положення вносяться з погодження Директора Училища та викладу його у новій редакції.

ПРОТОКОЛ № _____

засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування)

Державного закладу професійної (професійно-технічної) освіти «Харківське вище професійне училище швейного виробництва та побуту»

" ____ " _____ 20__ р.

Час ____ год ____ хв

Підстава: _____

_____ (від кого і коли надійшло заява або повідомлення про випадок булінгу (цькування) _____

_____ (стислий зміст заяви або повідомлення)

Присутні: Члени комісії (_____ осіб) згідно з наказом про склад комісії від _____ № _____

Інші особи (_____ осіб): _____

СЛУХАЛИ: І. Затвердження Порядку денного засідання

II. Розгляд питань Порядку денного засідання1

III. Ухвалили рішення про потреби сторін булінгу (цькування) в соціальних та психолого-педагогічних послугах _____

_____ (опис відповідних послуг та відповідальні за їх надання) заходи для усунення причин булінгу (цькування)

_____ (опис заходів та відповідальні за їх виконання) заходи виховного впливу щодо сторін булінгу (цькування)

_____ (опис заходів та відповідальні за їх виконання) рекомендації для педагогічних (науково-педагогічних) працівників закладу освіти щодо доцільних методів здійснення освітнього процесу та інших заходів з малолітніми чи неповнолітніми сторонами булінгу (цькування), їхніми батьками або іншими законними представниками _____

_____ опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій) рекомендації для батьків або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування)

_____ (опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

Голова комісії _____

Секретар _____

Приклад заяви:

Директору ДЗП(ПТ)О ХВПУ
Швейного виробництва та побуту
Нінель БАТРАЧЕНКО
_____ (прізвище,ім'я,по батькові)
який(яка) проживає за адресою:
_____ (адреса)
_____ (телефон)

ЗАЯВА

Я, _____, повідомляю про випадок булінгу
(цькування), учасником (свідком) якого я є, що стався (потрібне
підкреслити) _____ у (на) _____, а саме: (дата, час,
місце) _____

(розгорнутий виклад фактів щодо виявлених випадків булінгу (цькування))

(дата)

(ПШ)

(підпис)

Пам'ятка для здобувачів освіти , основні поняття про боулінг та способи боротьби з ним.

- **Булінг**- це агресивна поведінка щодо окремої особи або групи, з метою приниження, домінування, фізичного чи психологічного самоствердження.

Булінг може проявлятися у вигляді :

- психологічного тиску (образи, приниження, погрози, ігнорування тощо);
- фізичних знущань (удари,поштовхи,принизливий фізичний контакт, побиття та інше).

Не рідко фізичний і психологічний тиск об'єднуються.

Основні причини булінгу:

- помилкове уявлення про те,що агресивна поведінка допустима;
- бажання завоювати авторитет в очах друзів та однолітків, стати "популярним";
- бажання привернути увагу дорослих;
- заздрість,злість,жорстокість,підлість;
- компенсація за особисті невдачі;
- нудьга;
- тиск на жорстоке поводження батьків.

Характеристика булінгу:

- нерівність сил;
- навмисність та регулярність;
- чіткий розподіл ролей;
- булінг не закінчується сам по собі.

Як зрозуміти, що учень є жертвою булінгу:

- учні, які страждають від булінгу, часто пригнічені , можуть вигадувати хворобу у дні занять;

- вони не беруть участь у спільній навчальній діяльності, соціальних заходах;
- часто у учня змінюється поведінка: він усамітнюється, поводить себе незвично;
- може почати говорити про те, що кине вчитися, пропускає заходи, в яких приймають участь інші учні;
- відсутність контакту з однолітками;
- обмальовані руки або специфічні малюнки на полях у зошиті.

Чому учні стають жертвами булінгу.

Основні причини:

- **занижена самооцінка.** Навіть якщо дитина виявляє її через нарцисизм, надмірну відкритість, зверхність;
- **домашня атмосфера.** Дуже часто жертвами булінгу стають учні, яких вдома принижують, знецінюють, ображають. Або родини, де дитину звикли жаліти (нещасна, хвора, росте без батька...) ПТНЗ і школа, садок каталізатор домашніх проблем. Тож, якщо учень звик отримувати більше уваги до себе, поблажливості батьків, то він буде створювати навколо себе таку ж атмосферу і в закладі.
- **атмосфера в групі.** Бувають колективи, створені самостійно або руками педагога, в яких є учень-агресор. Він свідомо шукає слабшого, використовує його для самоствердження.

Кібербулінг

Кібербулінг – це булінг із застосуванням цифрових технологій. Він може відбуватися в соціальних мережах, платформах обміну повідомленнями (месенджерах), ігрових платформах та мобільних телефонах. Це неодноразова поведінка, спрямована на залякування, провокування гніву чи приниження тих, проти кого він спрямований. Приклади включають:

- поширення брехні про когось або розміщення фотографій, які компрометують когось, у соціальних мережах;
- надсилання повідомлень або погроз, які ображають когось або можуть завдати комусь шкоди, через платформи обміну повідомленнями;
- видання себе за когось іншого/іншу і надсилання повідомлень іншим людям від його/її імені.

Особистий булінг та кібербулінг часто пов'язані між собою. Але кібербулінг залишає цифровий слід – записи, який може слугувати доказами, що дозволять зупинити цькування.

Відповідальність за вчинення булінгу (цькування):

Стаття 173⁴. Булінг (цькування) учасника освітнього процесу

Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, -

- тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, -

- тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, -

- тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, -

- тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Якщо ви стали свідком, або учасником булінгу (цькування), потрібно написати заяву до навчального закладу, за для подальшого вирішення проблеми. (Приклад заяви Додаток 2)

ТЕЛЕФОНИ ДОВІРИ

- – Дитяча лінія 116 111 або 0 800 500 225 (з 12.00 до 16.00);
- – Гаряча телефонна лінія щодо булінгу 116 000;
- – Гаряча лінія з питань запобігання насильству 116 123 або 0 800 500 335;
- – Уповноважений Верховної Ради з прав людини 0 800 50 17 20;
- – Уповноважений Президента України з прав дитини 044 255 76 76;
- – Центр надання безоплатної правової допомоги 0 800 213 103;
- – Національна поліція України 102.